

Enheten för planfrågor

Stockholms stad
Registraturen
Box 8314
104 20 STOCKHOLM

**Prövning av antagen detaljplan för fastigheten Våbeln 3,
nya studentbostäder vid Studentbacken, stadsdelen
Ladugårdsgärdet, Stockholms stad (utl. 2015:13)**

Dnr 311-1746/2014

Beslut

Länsstyrelsen upphäver, med stöd av 12 kap. 1 och 3 §§ plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, kommunfullmäktiges i Stockholm beslut, fattat den 16 februari 2015, § 18, att anta detaljplan för fastigheten Våbeln 3, Dp 2010-14527-54.

Bakgrund

Detaljplanens syfte är att möjliggöra till- och påbyggnad av befintligt studentbostadshus med ca 400 nya studentlägenheter. Fastigheten ligger inom Kungliga Nationalstadsparken, som är av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 7 §§ miljöbalken.

Planarbetet startades våren 2011 med ett samrådsförslag i syfte att möjliggöra en påbyggnad med 5-6 våningar på befintliga studentbostadshus i åtta våningar. Länsstyrelsen framförde kritik mot de föreslagna våningshöjderna med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövården *Stockholms innerstad med Djurgården*. Därefter ändrades planförslaget i utställningsskedet våren 2014. Påbyggnaderna sänktes till 2-3 våningar samtidigt som tillbyggnader föreslogs inom en tidigare oexploaterad grönyta i fastighetens norra del.

Länsstyrelsen framförde i utställningsyttrandet synpunkter på förslagets negativa inverkan på Nationalstadsparkens värden. Förslaget bedömdes innebära att naturmark tas i anspråk i sådan omfattning och med sådana negativa konsekvenser i ett känsligt avsnitt inom Nationalstadsparken att tillbyggnaderna inte kan antas vara ett varmsamt tillskott till befintlig bebyggelse. Dessutom bedömdes spridnings-sambanden längs med Lidingövägen påverkas kraftigt och därmed försvagas. Enligt Länsstyrelsens uppfattning medförde planförslaget därför skada på det historiska landskapets naturvärden.

Länsstyrelsen framhöll att ett antagande av planen skulle föranleda en prövning av planen enligt 12 kap. 1 § ÄPBL.

Efter utställningsskedet kompletterades texten i planbeskrivningen med motiveringar till varför Staden har en avvikande uppfattning gentemot

Datum
2015-06-18

Beteckning
40412-9582-2015

Länsstyrelsen om förutsättningarna för kompletteringsbebyggelse i denna del av Nationalstadsparken samt betydelsen av kompensatoriska åtgärder i förhållande till betydelsen av att spara naturmark.

Den 16 februari 2015 antog kommunfullmäktige i Stockholm detaljplanen. Länsstyrelsen tog delbeslut om prövning av antagandebeslutet, den 18 mars 2015, då planförslaget efter utställningsskedet inte hade ändrats på någon väsentlig punkt. Länsstyrelsens bedömning har även föregåtts av tidigare beslut och yttranden som berör naturmarken längs med Lidingövägen, bl.a. i granskningsyttrande till översiktsplanen för Nationalstadsparken (2008-06-13) och i beslut att inte pröva Väbeln 2 (2013-12-19).

Motiv för beslutet

Nationalstadsparken

Inom en nationalstadspark får enligt 4 kap. 7 § miljöbalken ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. I den fördjupade översiktsplanen för Nationalstadsparken är det aktuella planområdet utpekade som ett område av särskild betydelse för Nationalstadsparkens biologiska mångfald.

Länsstyrelsen kan konstatera att den antagna detaljplanen kommer att ta naturmark i anspråk inom Nationalstadsparken på ett betydande sätt. Den reducerade vegetationsskärm som blir kvar ger försämrade kvaliteter som habitat och försämrade funktioner som spridningssamband för växter och djur. I det här fallet förstärks betydelsen av detta genom att det berör ett område som är utpekade som särskilt viktigt ur ett spridningsperspektiv.

Enligt den kompletterande texten i planbeskrivningen kommer Nationalstadsparkens spridningsvägar inte att skadas utan tvärtom förstärkas med de åtgärder som föreslås. En ny möjlig spridningsväg öppnas upp genom att en byggnad rivs och marken förses med ekved och planteras med vegetation. Stockholms stad anser att förstärkningen kan ”bli större på lång sikt när effekterna av ersättningen av sjuka almar med nya ekar växt till sig”.

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget att öppna upp för nya möjliga spridningsvägar genom att riva en befintlig länkbyggnad, plantera nya ekar mm. Dessa åtgärder kan emellertid inte legitimera att staden samtidigt exploaterar naturmark utmed Lidingövägen. Länsstyrelsen framhöll i utställningsyttrandet att kompensatoriska åtgärder inte är ett möjligt tillvägagångssätt för att kunna motivera exploatering på naturmarken, då den marken också har ett värde för spridningssamband och biologisk mångfald. Nya byggnader och tillbyggnader som tar naturmark i anspråk inom en spridningszon utgör ett konkret och irreversibelt hot mot spridningsfunktionen. Detta gäller särskilt om spridningssambandet i dag är svagt eller eventuellt brutet eftersom nya byggnader omöjliggör en förbättring av spridningsfunktionen inom Nationalstadsparkens smala getingmidja, Gärdesstaden.

Datum
2015-06-18

Beteckning
40412-9582-2015

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att ett genomförande av planen kan innebära irreversibel skada på det historiska landskapets naturvärden inom riksintresset Nationalstadsparken. Den antagna detaljplanen för fastigheten Väbeln 3 är därmed inte förenlig med bestämmelserna i 4 kap. 1 och 7 §§ miljöbalken och ska därför upphävas.

Upplysningar

Plan- och bygglagen (1987:10) ersattes den 2 maj 2011 av ny plan- och bygglag (2010:900). Övergångsbestämmelserna innebär att äldre föreskrifter gäller för ärenden som har inletts före den 2 maj 2011. Av detta följer att bestämmelserna i den äldre plan- och bygglagen, ÄPBL, ska tillämpas i ärendet.

Överklagande

Detta beslut får överklagas hos regeringen, näringsdepartementet, se bilaga 1.

Deltagande i beslutet

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit t.f. samhällsbyggnadsdirektör Åsa Ryding, beslutande och planchef Tatjana Joksimović.

Åsa Ryding

Tatjana Joksimović

Bilaga: 1. Besvärshänvisning

Kopia: akt, pärm

Digital kopia: SB (ÅR), SBp (TJ, KA) RÄ (TS, UJ), Mn (BC), SBsb (MS)

Hur man överklagar hos regeringen, Näringsdepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Näringsdepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till regeringen, Näringsdepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **du fick del av beslutet**, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

För ideella organisationer, som har rätt att klaga enligt 16 kap. 13 § miljöbalken, gäller istället att Länsstyrelsen måste ha fått skrivelsen innan tiden för överklagande har gått ut för parterna och sakägarna, annars kan överklagandet inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.